

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ
VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA
LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA

2006 m. gegužės 25 d. Nr. FA-1030-3-47
Vilnius

IŽANGA

Vykdam Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės Finansinio audito 3-ojo departamento direktoriaus 2005 m. gegužės 25 d. pavedimą Nr. 1030-3, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijoje (toliau ataskaitoje – Vidaus reikalų ministerija) atliktas valstybinis finansinis auditas.

Audito tikslas – įvertinti vidaus kontrolę, įskaitant finansų valdymą, valstybės turto valdymo, naudojimo, disponavimo juo teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę dėl suvestinių 2005 metų finansinių ir kitų ataskaitų tikrumo ir teisingumo, ir įvertinti 2006 metų biudžeto asignavimų planavimo teisėtumą.

Auditą atliko Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės Finansinio audito 3-ojo departamento vyriausioji valstybinė auditorė Regina Krutkienė (grupės vadovas), vyresnioji valstybinė auditorė Vida Mockevičienė, vyresnysis valstybinis auditorius Vytautas Markauskas, valstybinė auditorė Elena Revuckienė, valstybinė auditorė Roma Ramunienė (nuo 2005 m. lapkričio 29 d.), valstybinis auditorius Kornelijus Kleinauskas (iki 2005 m. spalio 29 d).

Vidaus reikalų ministerija yra Lietuvos Respublikos vykdomosios valdžios institucija. Vidaus reikalų ministerijos identifikavimo kodas –188601464, adresas Šventaragio g. 2, Vilnius.

Audituojamu laikotarpiu Vidaus reikalų ministerijai vadovavo ministras Gintaras Furmanavičius, vyriausiojo buhalterio funkcijas atliko Ekonomikos ir finansų departamento direktorius Bronislavas Deveikis.

Vidaus reikalų ministro 2005 m. lapkričio 3 d. įsakymu Nr. 1V-358 ministerijos valstybės sekretorius Evaldas Gustas įgaliotas būti Vidaus reikalų ministerijai skirtų valstybės biudžeto asignavimų valdytoju.

Vidaus reikalų ministerija finansinę atskaitomybę bei planų ir programų sąmatų įvykdymo ataskaitas sudaro vadovaudamasi Finansų ministro 2004 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. 1K-413

patvirtintomis Valstybės ir savivaldybių biudžetų vykdymo, biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų programų sąmatų vykdymo ataskaitų sudarymo taisyklėmis.

Ši ataskaita yra sudėtinė išvadų, teikiamų Seimui dėl 2005 m. valstybės biudžeto įvykdymo apyskaitos, dėl 2006 m. valstybės biudžeto projekto ir dėl valstybei nuosavybės teise priklausančio turto ataskaitos, dalis.

Audito ataskaita pateikia tik audito metu atliktus ir nustatytus dalykus, o nepriklausoma nuomonė apie finansinę atskaitomybę bei planų ir programų sąmatų įvykdymo ataskaitas, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams bus pareikšta valstybinio audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audituojamas laikotarpis – 2005 metai.

Auditotos suvestinės finansinės atskaitomybės formos:

Išlaidų sąmatų vykdymo 2005 m. gruodžio 31 d. balansas;

Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2005 m. gruodžio 31 d. ataskaita;

Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto 2005 m. apyskaita;

Atsargų ir trumpalaikio turto 2005 m. apyskaita;

Biudžetinių įstaigų bei valstybinių mokslo ir studijų institucijų pajamų įmokų į biudžetą 2005 m. gruodžio 31 d. ataskaita;

Debitorinio ir kreditorinio išsiskolinimo 2005 m. gruodžio 31 d. ataskaita;

Finansinio turto 2005 m. apyskaita;

Kompensuotų ilgalaikio materialiojo turto nuompinigių ir jų išlaidų sąmatos vykdymo 2005 m. gruodžio 31 d. ataskaita.

Auditotos suvestinės planų ir programų sąmatų įvykdymo ataskaitos:

Valstybės valdžios, valdymo, teisėsaugos, vidaus reikalų, saugumo, kitų viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugos institucijų ir įstaigų etatų ir struktūros plano įvykdymo 2005 m. gruodžio 31 d. ataskaita;

Profesinių, aukštesniųjų, aukštųjų mokyklų darbuotojų etatų ir moksleivių bei studentų kontingento plano įvykdymo 2005 m. gruodžio 31 d. ataskaita;

Sveikatos priežiūros, socialinės globos bei rūpybos įstaigų ir darbuotojų etatų plano įvykdymo 2005 m. gruodžio 31 d. ataskaita;

Vidaus reikalų sistemos, Specialiųjų tyrimų tarnybos, Valstybės saugumo departamento, Krašto apsaugos ministerijos, Generalinės prokuratūros, Kalėjimų departamento prie Teisingumo ministerijos ir jam pavaldžių įstaigų pareigūnų, teisėjų ir karių valstybinių pensijų plano įvykdymo 2005 m. gruodžio 31 d. ataskaita;

Valstybės lėšų, skirtų kapitalo investicijoms finansuoti, panaudojimo pagal asignavimų valdytojus ir investicinius projektus 2006 m. sausio 1 d. ataskaita;

Programų uždavinių įgyvendinimo vertinimo kriterijų įvykdymo 2006 m. sausio 1 d. ataskaita.

Vidaus reikalų ministerija, 19 jai pavaldžių įstaigų ir 10 Vyriausybės atstovo tarnybų 2005 metais vykdė 11 programų.

Per 2005 metus Vidaus reikalų ministerija gavo 211067,9 tūkst. Lt ir panaudojo 211039,1 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų, iš jų programos „Kovinis parengimas“ vykdymui panaudojo 37222,8 tūkst. Lt, programos „Vidaus reikalų ministerijos sistemos kadru rengimas“ vykdymui – 3466,0 tūkst. Lt, programos „Vidaus reikalų sistemos pareigūnų socialinės garantijos“ vykdymui – 92393,5 tūkst. Lt, programos „Vidaus reikalų ministerijos valdymo srities valstybės politikos formavimas, įgyvendinimo koordinavimas ir kontrolė“ vykdymui – 17229,1 tūkst. Lt, programos „Vidaus reikalų ministerijos infrastruktūros plėtra ir bendrųjų sistemos funkcijų vykdymas“ vykdymui – 33584,0 tūkst. Lt, programos „Valstybės tarnautojų mokymas“ vykdymui – 1640,0 tūkst. Lt, programos „Lietuvos Respublikos piliečių ir užsieniečių migracijos procesų valdymo tobulinimas“ vykdymui – 13952,2 tūkst. Lt, Specialiosios Šengeno priemonės programos vykdymui – 3436,5 tūkst. Lt, Specialiosios PHARE programos (bendrojo finansavimo lėšos ir PVM) vykdymui – 1909,7 tūkst. Lt, Specialiosios Europos regioninės plėtros fondo programos (Bendrijos iniciatyvai INTERREG įgyvendinti) vykdymui – 1325,1 tūkst. Lt, Specialiosios programos, finansuojamos iš biudžetinių įstaigų pajamų įmokų vykdymui – 4880,2 tūkst. Lt.

Auditas atliktas vadovaujantis Valstybės kontrolieriaus 2002 m. vasario 21 d. įsakymu Nr. V-26 (Valstybės kontrolieriaus 2004 m. sausio 20 d. įsakymo Nr.V-12 redakcija) patvirtintais Valstybinio audito reikalavimais, pagal Valstybės kontrolės Finansinio audito 3-ojo departamento direktoriaus patvirtintą audito planą.

Audito metu buvo tiriama ir vertinama vidaus kontrolė, atlikta rizikos analizė, įvertinta kontrolės rizika, nustatytų rizikos veiksnių galimas poveikis finansinei atskaitomybei, įvertintos vadovybės numatytos vidaus kontrolės procedūros rizikai sumažinti ir valdyti. Atlikti piniginių lėšų, darbo užmokesčio, ilgalaikio, trumpalaikio turto ir atsargų, gautinų ir mokėtinų lėšų sričių kontrolės testai. Pagal atliktų testų rezultatus įvertintas vidaus kontrolės procedūrų veiksmingumas ir nuoseklumas. Siekiant įgyvendinti audito tikslus ir sumažinti audito riziką, pagal sudarytas audito programas atliktos darbo užmokesčio, ilgalaikio, trumpalaikio turto ir atsargų, finansinio turto, pajamų, prekių ir paslaugų naudojimo išlaidų sričių savarankiškos audito procedūros. Atliktas 2006 metų biudžeto asignavimų planavimo teisėtumo įvertinimas.

Audito metu surinkta pakankamai įrodymų nepriklausomai finansinio audito nuomonei pareikšti.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS

Vidaus reikalų ministerijos suvestiniame Išlaidų sąmatų vykdymo 2005-12-31 balanse (toliau ataskaitoje – Vidaus reikalų ministerijos suvestinis balansas) dėl klaidų, padarytų jai pavaldžiose įstaigose, kurių finansinių ataskaitų bei planų ir programų sąmatų įvykdymo ataskaitų duomenys nurodomi ministerijos suvestinėse finansinėse ataskaitose bei planų ir programų sąmatų įvykdymo ataskaitose, nustatyti šie neatitikimai:

1. Asmens dokumentų išrašymo centras prie Vidaus reikalų ministerijos asmens dokumentų blankus, kurių naudojimas šioje įstaigoje yra vienkartinis, apskaitė ir Išlaidų sąmatų vykdymo 2005 m. gruodžio 31 d. balanse nurodė ne atsargų, o trumpalaikio turto sąskaitoje. Dėl to Vidaus reikalų ministerijos suvestiniame balanse ataskaitinio laikotarpio pabaigoje nurodyti 18 438,1 tūkst. Lt padidinti trumpalaikio turto likutis ir trumpalaikio turto fondas.

2. Įgyvendinant iš Šengeno priemonės lėšų finansuojamus projektus, buvo pasirašyta trišalė finansavimo sutartis tarp Lietuvos Respublikos Vidaus reikalų ministerijos (atsakingoji institucija), VŠĮ Centrinės projektų valdymo agentūros (įgyvendinančioji institucija) ir biudžetinės įstaigos Turto valdymo ir ūkio departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (paramos gavėjas) dėl projekto „Lietuvos Nacionalinės Šengeno sistemos techninės ir informacinės infrastruktūros sukūrimas ir įdiegimas“ finansavimo.

Vykdamas šį projektą, paramos gavėjas Turto valdymo ir ūkio departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos pagal 2005-12-28 paslaugų priėmimo-perdavimo aktą iš bendrovės „UNISYS Belgium sa/nv“ gavo 1589 tūkst. Lt vertės turtą, kurį apskaitė apskaitos registruose. Už gautą turtą iki 2005 metų pabaigos tiekėjui nebuvo apmokėta, nes dar nebuvo įvykdytos trišalėje finansavimo sutartyje numatytos procedūros. Todėl susidarė 1 589 tūkst. Lt kreditorinis išskolinimas. Susidariusio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje kreditorinio išskolinimo neapskaitė ir Išlaidų sąmatų vykdymo 2005 m. gruodžio 31 d. balanse nenurodė nei paramos gavėjas, nei atsakingoji institucija. Dėl to Vidaus reikalų ministerijos suvestiniame balanse ataskaitinio laikotarpio pabaigoje nurodytas 1 589 tūkst. Lt sumažintas kreditorinis išskolinimas.

3. Asmens dokumentų išrašymo centras prie Vidaus reikalų ministerijos pagal panaudos sutartį naudojamo 0,7480 ha ploto 239659 Lt vertės žemės sklypo, esančio Žirmūnų g. 1 D, Vilniuje neapskaitė sutartyje nurodyta verte užbalansinėje sąskaitoje ir nenurodė jo vertės Išlaidų sąmatų vykdymo 2005 m. gruodžio 31 d. balanso užbalansinėje sąskaitoje „Išsinuomotas ilgalaikis turtas“.

Vidaus reikalų ministerijos Vidaus tarnybos I pulkas pagal panaudos sutartį naudojamo 4,0856 ha ploto 68638 Lt vertės žemės sklypo, esančio Dumsiškių kaime, Jonavos rajone, 36,6 ha ploto 344826 Lt vertės ir 58,7962 ha ploto 897982 Lt vertės žemės sklypų, esančių Pelenių kaime, Kauno rajone, neapskaitė sutartyse nurodyta verte užbalansinėje sąskaitoje ir nenurodė jų vertės Išlaidų sąmatų vykdymo 2005 m. gruodžio 31 d. balanso užbalansinėje sąskaitoje „Išsinuomotas ilgalaikis turtas“.

Dėl to Vidaus reikalų ministerijos suvestiniame balanse užbalansinėje sąskaitoje „Išsinuomotas ilgalaikis turtas“ ataskaitinio laikotarpio pabaigoje nurodytas 1 551,0 tūkst. Lt sumažintas likutis.

Po 2005 metų finansinės atskaitomybės sudarymo, šios klaidos ir neatitikimai buvo ištaisyti. Asmens dokumentų išrašymo centras prie Vidaus reikalų ministerijos asmens dokumentų blankus apskaitė atsargų sąskaitoje, o pagal panaudos sutartį naudojamą žemės sklypą apskaitė sutartyje nurodyta verte užbalansinėje sąskaitoje; Vidaus reikalų ministerijos Vidaus tarnybos I pulkas pagal panaudos sutartį naudojamus žemės sklypus apskaitė sutartyse nurodyta verte užbalansinėje sąskaitoje. Vidaus reikalų ministerija, sudarydama suvestinį Išlaidų sąmatų vykdymo 2006-03-31 balansą, ištaisė neatitikimus Vidaus reikalų ministerijos suvestiniame balanse.

Audito metu įvertinę valstybės turto valdymo, naudojimo, disponavimo juo teisėtumą, nustatėme, kad Vidaus reikalų ministerijos patalpomis, kurias ji valdo, naudoja ir jomis disponuoja patikėjimo teise, be teisinio pagrindo 2005 metais faktiškai naudojosi Turto valdymo ir ūkio departamentas, Valstybės tarnybos departamentas, Sveikatos priežiūros tarnyba ir Gyventojų registro tarnyba. Turto valdymo ir ūkio departamento administracinėmis patalpomis, kurias jis valdo, naudoja ir jomis disponuoja patikėjimo teise, be teisinio pagrindo faktiškai naudojosi Vidaus reikalų ministerija ir Informatikos ir ryšių departamentas.

Turto valdymo ir ūkio departamentas, perduodamas įsigytą ir patikėjimo teise valdomą, naudojamą ir disponuojamą juo bei jo balanse apskaitomą ilgalaikį ir trumpalaikį turtą Vidaus reikalų ministerijai ir įstaigoms prie jos - Migracijos departamentui, Sveikatos priežiūros tarnybai, Informatikos ir ryšių departamentui netaikė Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme nustatytą turto perdavimo būdą.

Audito metu įvertinę 2006 metų biudžeto asignavimų planavimo teisėtumą nustatėme, kad 2006 metų biudžeto asignavimų planavimas atliktas vadovaujantis tai reglamentuojančiais teisės aktais.

Informacija apie vidaus kontrolės, įskaitant finansų valdymą, vertinimo rezultatus, pastebėjimai dėl buhalterinės apskaitos organizavimo, finansų kontrolės pavaldžiose įstaigose trūkumų ir valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo organizavimo, kartu su rekomendacijomis, Vidaus reikalų ministerijai pateikta Valstybės kontrolė 2005-11-18 raštu Nr. S-(1.10.1)-2044 „Dėl finansinio audito“.

Audito metu buvo nustatyta klaidų ir neatitikimų, kurie nedaro reikšmingos įtakos mūsų nuomonei dėl 2005 metų finansinės atskaitomybės, planų ir programų sąmatų įvykdymo ataskaitų bei valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo, tačiau turi būti ištaisyti. Informacija apie šias klaidas ir neatitikimus, kartu su rekomendacijomis dėl jų pašalinimo, Vidaus reikalų ministerijai pateikta Valstybės kontrolės 2006-05-12 raštu Nr. S-(1030-1.10.1)-827

„Dėl finansinio audito rezultatų“. Be to, informacija apie nustatytas klaidas ir neatitikimus bei rekomendacijos dėl jų pašalinimo pateiktos aštuonioms Vidaus reikalų ministerijai pavaldžioms įstaigoms. Dalis rekomendacijų buvo įgyvendinta iki audito pabaigos.

Atsižvelgdami į išdėstytus dalykus, rekomenduojame:

1. Vykdamas Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatyme ir Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatyme asignavimų valdytojams priskirtas funkcijas, sustiprinti pavaldžių įstaigų apskaitos tvarkymo priežiūrą.

2. Pašalinti neatitikimus Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo nuostatomis.

Finansinio audito 3-ojo departamento
direktorius

Rimvidas Aleliūnas

Vyriausioji valstybinė auditorė

Regina Krutkienė